

LÄROBOK

I

ARITMETIK

FÖR

SMÅ NYBEGYNNARE

AF

P. A. SILJESTRÖM.

STOCKHOLM, 1874.

P. A. NORSTEDT & SÖNER
KONGL. BOKTRYCKARE.

FÖRORD.

Denna lilla lärobok, som är afsedd för den allraförsta undervisningen i aritmetiken, har egentligen endast till ändamål att hos lärjungen inplanta en rätt insigt uti decimalsystemet samt de allmänna begreppen af de fyra räknesätten.

Hela framställningen är grundad på de vanliga lagarna för *hufvudräkning*, men öfningarne äro, såsom af boken synes, dels *mundliga*, dels *skriftliga*. De förra äro till ledning för läraren; de senare (vid hvilka uträkningen likaledes bör ske efter grunderna för hufvudräkning) afse väsentligen att vänja lärjungen vid *uppskrifning* och bruket af de aritmetiska *tecknen* (likhetstecknet, plus och minus m. m.), hvilket är af så stor vikt för befastande af kunskapen. Undervisningen har sålunda tänkts alltjemt fortgående på det sättet, att ämnet först muntligen afhandlas (genom frågande) af läraren, och derefter ytterligare inskräpes genom den följande skriftliga öfningen. Uti en del öfningar, med öfverskriften »muntligt och skriftligt», antingen omvexla styckena, som böra på det ena och andra sättet behandlas, hvilket då utmärkes med olika stilsort, eller ock

genomgår läraren efter omständigheterna en större eller mindre del af de uppgifna exemplen muntligen, innan han lemnar åt lärjungen att på taflan uträkna vare sig samtliga eller blott de återstående exemplen. Då de skriftliga öfningarne antagas börja redan inuan lärjungen lärt sig att ens utsäga större tal, betecknas de på det stadiet förekommande exemplen, bredvid ordningsnumern, äfven af en bokstaf, efter hvilken lärjungen har att rätta sig. För öfrigt är klart, att de särskilda öfningarna få, efter ämnets vidd och beskaffenhet och lärarens pröfning, fördelas på flera eller färre lektioner.

Genomföres alltifrån början denna förenade fråg- och skrifmetod vid undervisningen, såsom den här blifvit tänkt, skall lärjungen icke kunna undgå att tidigt förvärfva både en klar insigt i talens natur och en god vana vid deras behandling, redan innan han ännu hunnit till den strängare aritmetiska undervisningen, till hvilken dessa öfningar skulle utgöra en förberedelse.

Första öfningen.

Muntligt.

1. Håll upp högra handen! Hur många fingrar? Räkna: ett, två, tre, fyra, fem! Tag undan ett finger: hur många återstå? Tag undan två! tre! fyra! fem! Räkna fram och åter! (ett, två, tre, fyra, fem, — fem, fyra, tre, två, ett).
2. Håll upp venstra handen! Hur många fingrar? o. s. v. (genomgå samma öfning!)
3. Hur många fingrar på högra handen? Om ett finger af venstra handen kommer till, hur många tillsammans? Om två? Om tre? Om fyra? Om fem? — Räkna från början, ett till och med tio!
4. Om ett finger tages bort af de tio, hur många återstå? Om två? Om tre? Om fyra? Om fem? Om sex? Om sju? Om åtta? Om nio? Om tio? — Räkna fram och åter! (ett, två, tre, fyra, fem, sex, sju, åtta, nio, tio — tio, nio, åtta, sju, sex, fem, fyra, tre, två, ett, intet).
5. Hur många fingrar på vardera handen? Hur många på båda händerna tillsammans? Hvad gör 2 gånger fem? Hvad gör hälften af tio?

Andra öfningen.

Muntligt.

6. Två böcker och två böcker, hur många tillsammans? Lägg ytterligare två dertill! Ytterligare två! Ytterligare två!
7. Ett äpple i ena fickan, två i den andra: hur många tillsammans? Om två komma dertill, hur många tillsammans? Om ytterligare två? Om ytterligare två?